

A Tej Terméktanács Kiemelt Pártoló Tagjai:

TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS

1115 Budapest,
Bartók Béla út 152/c.

Telefon:
+36-1-203-1450

tejtermek@tejtermek.hu
www.tejtermek.hu

Szervezeti hírek	3. oldal
Küldött Közgyűlés	3. oldal
Személyi változás az Ellenőrző Bizottság soraiban	4. oldal
A Tej Terméktanács Alapszabályának és Ügyrendjének módosítása	4. oldal
A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács közleménye az alapárról	4. oldal
Szakmaközi szervezeti ellenőrzés	5. oldal
Hatósági bejelentések	5. oldal
Közösségi marketing	5. oldal
Sajtóközlemény – Folytatódik a Tej Terméktanács és a Magyar Dietetikusok Országos Szövetségének együttműködése	5. oldal
Rögös túró piackutatás	6. oldal
Kaposvári Állattenyésztési Napok	6. oldal
Közösségi média	6. oldal
Tejpiaci információk	7–13. oldal
Áralakulás; Termelés, felvásárlás; Kereskedelem; Termelési alapok	7–13. oldal
Ágazati hírek	14. oldal
EU tejpiaci helyzet	14. oldal
Rövid távú előrejelzés (Kivonat)	15. oldal
Tej- és Tejtermék Munkacsoport – Európai Unió	16. oldal
Uniós kérdőív	16. oldal
Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv	17. oldal
Nincs gazdasági akadálya a hazai gabonapiaci terményvásárlásoknak	17. oldal
Tájékoztatás a Vidékfejlesztési Program beruházási pályázataihoz	18. oldal
Rögös túró HKT	18. oldal
Feldolgozóipari KKV Energiaköltség és Beruházási Támogatási Program 2022	19. oldal
Valio szakmai előadás	19. oldal
Jogszabályok	20. oldal
Hazai jogszabályok	20. oldal
Közlemények	21. oldal
EU jogszabályok	21. oldal
Pályázatok	22. oldal
Kiemelt Pártoló Tagok	23. oldal
Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.	23. oldal
Tetra Pak Hungária Zrt.	24. oldal
Vitafort Zrt.	26. oldal

KÜLDÖTT KÖZGYŰLÉS

Az idei év során már két 2 alkalommal, február és május hónapokban hozott döntéseket, írásbeli szavazás keretében a Tej Terméktanács Küldött Közgyűlése, 2022. október 4-én azonban újra személyes jelenléttel ülésezett. Az eseményen Dr. Feldman Zsolt, az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára tartott előadást, aki tájékoztatta a jelenlévőket egyebek mellett az ágazatot érintő legfontosabb kormányzati intézkedésekről, a támogatások várható kifizetéséről, és azok 2023. évi alakulásáról, de szót ejtett a hitelmoratórium kérdésköréről, valamint a Közös Agrárpolitikáról is. Mint fogalmazott, *„az új KAP vidékfejlesztési lábát úgy terveztük meg, hogy a '14-20-as időszakhoz képest megháromszorozzuk az ebben lévő forrást, az alap paraméterek hasonlóak lesznek”*. A tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló törvényt illetően elmondta, jelenleg is zajlik az egyeztetés, várhatóan az őszi időszakban kerülhet a kormány elé beterjesztésre a módosítási javaslat.

Az államtitkári beszédet követően Istvánfalvi Miklós, a Terméktanács elnöke értékelte előadásában az aktuális hazai és nemzetközi tejpiaci helyzetet, tájékoztatva egyúttal a jelenlévőket az ágazatot sújtó problémákról. Mint mondta, vannak figyelmeztető jelek, hiszen az EU tejtermék árai drágultak, Kínának csökken az importja, az EU-nak csökken az exportja, azonban a tejtermelői és feldolgozó költségek nem csökkennek. A nagy tejtermelő régiókban csökkenő tejtermelés figyelhető meg, második éve csökkenő tendenciát látunk az európai tejfelvásárlásban, emellett a tejárak rekord magas szinten vannak.

A selejtezés fel fog gyorsulni, erőteljesebb lesz az üszoértékesítés, az állománycsökkenés és a telepbezárások. Számos problémával kell megküzdeni, takarmány, energia, csomagolóanyag, műtrágya, aszály, munkaerő, környezetvédelmi szigorítások. A takarmány árakban lényeges csökkenés nem várható, sőt, elképzelhető, hogy további áremelkedéssel is számolni kell. Az Elnök ismét felhívta a figyelmet a hosszútávú szerződések fontosságára. Az elmúlt időszak egymást érő válsághelyzetei bebizonyították, hogy a tejágazat az egyre szaporodó nehézségek ellenére is működőképes tud maradni.

Szauner Péter társelnök egy friss – több országra kiterjedő – piackutatásra hívta fel a figyelmet, az eredmény ugyanis aggasztó, hiszen minden tejtermék kategóriában 3-11%-os visszaesést mértek, volumenben. Fenntarthatósággal kapcsolatos uniós irányelvek szinte naponta jelennek meg, ezek közül van több, amely a tejágazatot is érinti. Középtávon nagyon komoly kihívásokkal kell majd szembenéznie az ágazatnak.

Harcz Zoltán ügyvezető igazgató az elmúlt egy év szervezeti, szakmai és marketing eseményeiről számolt be, hiszen legutóbb 2021. szeptember 15-én ülésezett a közgyűlés személyes jelenléttel. Az Elnökség is online tartja üléseit, döntéseit pedig szintén írásbeli szavazás útján hozza meg, idén eddig 43 db írásos határozat született. A jubileumi, X. Tejágazati Konferencia szintén az online térbe költözött, a visszajelzések alapján sikeres rendezvényt valósítottunk meg idén februárban.

Fontos momentumként említette az új tagi belépéseket, amelyek tavaly szeptember óta történtek: Savencia Fromage & Dairy Hungary Zrt. (2021.10.06.), Spar Magyarország Kereskedelmi Kft. (2021.11.11.), Juh és Kecse Ágazati Szakmaközi Szervezet (2022.05.31.), Második MTT Kft. (2022.03.10.).

Az ügyvezető beszámolt az elmúlt egy év marketing eseményeiről is, valamint néhány szóban tájékoztatta a résztvevőket a fontosabb szakmai kérdésekről is, mint például az aszály hatása a tejtermelésre; óvoda és iskolatej program; sajtóközlemény a Magyar Élelmiszerkönyv trappista sajtról szóló fejezetéről, valamint a mezőgazdasági és élelmiszer-ellátási láncban a vállalkozások közötti kapcsolatokban előforduló tisztességtelen piaci gyakorlatok visszaszorítása érdekében tervezett törvénymódosítás.

A vezető tisztségviselők értékelését követően a küldöttek szavaztak az Alapszabály, valamint a Terméktanács Ügyrendjének módosításáról, továbbá az Ellenőrző Bizottság megüresedett pozíciójáról is döntött a testület.

SZEMÉLYI VÁLTOZÁS AZ ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG SORAIBAN

Amint arról korábbi Tagi Tájékoztatónkban is beszámoltunk, az idei év során új tagja lett a Tej Terméktanács Ellenőrző Bizottságának. Dr. Gutai Andrea Enikő asszonyt, a Tolnatej Zrt. számviteli és kontrolling vezetőjét a bizottsági tagok az EB elnökének is megválasztották. Szeptember elején sajnálatos módon Gutai asszony bejelentette lemondását, így ismételten új tag delegálása vált szükségessé.

A 2022. október 4-i ülésén a Küldött Közgyűlés a Sole-Mizo Zrt. üzletág-igazgatóját, Szász Károlyt az Ellenőrző Bizottság tagjának megválasztotta azzal, hogy megbízatása a 2023. évi tisztújító választásokig szól.

A TEJ TERMÉKTANÁCS ALAPSZABÁLYÁNAK ÉS ÜGYRENDJÉNEK MÓDOSÍTÁSA

A Tej Terméktanács Alapszabályát legutóbb a 2021. szeptember 15-i ülésén módosította a Küldött Közgyűlés, akkor a 2023. évi tisztújításokkal életbe lépő szervezeti változásokról döntött a testület.

A tavaly őszi Alapszabály-módosítás rövid összefoglalása:

- Elnöki pozíció megszüntetése a következő tisztújító választástól (2023),
- egyenrangú termelői, feldolgozó és kereskedői társelnöki pozíció létrehozása, majd alkalmazása a következő tisztújító választástól (2023),
- Ügyvezető Igazgatói pozíció 'megerősítése',
- meghatalmazásokra vonatkozó tagozati szabályok módosítása, azzal, hogy a termelői tagozat ülésein ne legyen lehetőség megbízott képviselővel történő képviseletre,
- a Jelölő Bizottság megszüntetése (2023),
- Elnökségi tagok jelölésére vonatkozó tagozati szabályok módosítása (jelöltté válás fogalma, bemutatkozás elősegítése).

Az Alapszabály mostani változtatása kapcsán az egyik módosítási javaslat az írásbeli szavazás megteremtésének lehetősége akkor is, ha arra a veszélyhelyzet jogszabályi rendelkezései nem biztosítanak lehetőséget. A másik módosítás pedig a Regionális Taggyűlések kötelező összehívásának rendelkezését módosítja.

Az Ügyrend esetében a fentebb részletezett, elmúlt évi Alapszabály módosítás kapcsán szükséges részletszabályok kidolgozására került sor.

A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS KÖZLEMÉNYE AZ ALAPÁRRÓL

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2022. október 24-i határozatában úgy döntött, hogy a 2022. április 1. napjától 2023. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2022. július 18-i szavazásán – meghatározott 164 Ft/kg-os prognózist 175 Ft/kg-ra módosítja.

Az Elnökség a „kvótaév” harmadik negyedévében (2022. október-december) 210 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.

SZAKMAKÖZI SZERVEZETI ELLENŐRZÉS

Az Agrárminisztérium a napokban ismét megtartotta éves helyszíni szemléjét a Terméktanácsnál. A szaktárca vizsgálata minden évben arra terjed ki, hogy a Terméktanács elismert szakmaközi szervezetként történő működése (reprezentativitás, tagnyilvántartás, pénzügyi nyilvántartás stb.) megfelel-e a vonatkozó jogszabályokban előírt feltételeknek. A vizsgálatról minden esetben jegyzőkönyv készül.

Az Agrárminisztérium munkatársa a helyszíni szemle során ezúttal is megállapította, hogy a Terméktanács szakmaközi szervezetként történő működése teljes mértékben megfelel a jogszabályi előírásokban foglaltaknak.

HATÓSÁGI BEJELENTÉSEK

A Tej Terméktanács az előző két hónapos időszakban fogyasztó megtévesztésére alkalmas forgalmazói magatartás miatt egy bejelentést tett a NÉBIH felé növényi termék tejtermékre utaló megnevezése tárgyában, amely bejelentés hatósági vizsgálata folyamatban van.

SAJTÓKÖZLEMÉNY – FOLYTATÓDIK A TEJ TERMÉKTANÁCS ÉS A MAGYAR DIETETIKUSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

A Tej Terméktanács kezdetektől fogva elkötelezett a magyar fogyasztók – tejtermékekkel és azok kiegyensúlyozott táplálkozásban betöltött szerepével kapcsolatos – hiteles tájékoztatása iránt. Ezen célok elérése érdekében folyamatosan keresi a partnerséget azokkal a szakmai szervezetekkel, akik ugyanezt az elvet képviselik, vagyis a hiteles, bizonyítékokon alapuló információk megosztásának fontosságát. Ezen cél érdekében kötött együttműködési megállapodást 2021 tavaszán a Magyar Dietetikusok Országos Szövetségével (MDOSZ). A tavalyi év sikeres kampányának eredményeként a most megújított megállapodás értelmében 2023. évben is folytatódik a közös munka.

A tej az egyik legalapvetőbb élelmiszerünk, ami már gyermekkorunktól kezdve az egészséges táplálkozásunk része. Az utóbbi időben mégis számos tévhit kering a fogyasztásával kapcsolatban, melyek gyakran félreértelmezett vagy felszínes információkból fakadnak. A sok eltérő álláspont között nem egyszerű eligazodni és megtalálni a hiteles forrást, ezért is fontos a folyamatos, szakmailag alátámasztott fogyasztói tájékoztatás.

A kampány során az MDOSZ a Terméktanács ismeretterjesztő kommunikációjában szakmai háttérrel biztosít, továbbá támogatja a Terméktanács média megjelenéseit. Az együttműködés legfőbb célja a fogyasztók szemléletformálása, valamint hiteles tájékoztatása, a tej és tejtermékek egészséges táplálkozásban betöltött szerepéről. A megállapodás szerint az MDOSZ hivatkozásokkal alátámasztott szakmai háttéranyagok rendelkezésre bocsátásával erősíti a Terméktanács 2023. évi kommunikációját, a Szövetség szakértője a Terméktanács képviselőjével közösen televíziós- és rádióműsorokban szakmai beszélgetések során segít bemutatni a tejtermékek pozitív hatásait és szerepét az egészséges táplálkozásban és egyben eloszlatni a tejjel kapcsolatos tévhiteket. A kampány a két szervezet által kiadott szakmai PR cikkekkel és a közösségi oldalakon megjelenő ismeretterjesztő posztokkal is támogatásra kerül.

RÖGÖS TÚRÓ PIACKUTATÁS

A Tej Terméktanács piackutatási tendert ír ki, hogy megismerje a magyar lakosság Rögös túró fogyasztási szokásait, vizsgálja a termék ismertségét, megismerje a vásárlási/fogyasztási motivációkat, felmérje Hagyományos Különleges Termék (HKT) védjegy ismertségét, továbbá a 2022 januárjában indított promóciós kampány hatékonyságát és az emberek véleményét az alkalmazott kommunikációs elemekkel kapcsolatban.

A Titkárság a Kereskedelmi és Marketing Bizottság javaslata alapján 2022 októberében meghívásos tendert írt ki a feladat elvégzésére. A tenderre három ügynökség nyújtott be pályázatot (Trend International Kft, NielsenIQ, Inspira Research Kft.). A pályázatok kiértékelése és a döntéshozatal jelenleg zajlik.

KAPOSVÁRI ÁLLATTENYÉSZTÉSI NAPOK

2022. szeptember 30. – október 2. között került megrendezésre a Kaposvári Állattenyésztési Napok. A rendezvényen a Tej Terméktanács „Van itthon tej” c. edukációs kiállításával jelent meg, és dietetikus részvételével fogadta a standra érkező látogatókat.

A Terméktanács több mint 17 éve végez általános iskolás gyermekek és pedagógusai számára oktató, ismeretterjesztő tevékenységet. A mobil kiállítás célja, hogy ösztönözzön a hazai tej és tejtermékek fogyasztására, az egészségtudatos táplálkozásra, hiszen az itt szerzett ismeretek jobban beépülnek a gyermekek mindennapi táplálkozási kultúrájába, ezáltal szokássukká válik a tejivás és a tejtermék fogyasztás.

A program során a standra látogató érdeklődők dietetikus által – kellő szakmaisággal, de mégis közérthetően – tartott ismeretterjesztő előadást követően, öt élményállomáson keresztül járhatták végig a tej útját, ahol modern eszközök segítségével, de játékos keretek között ismerkedhettek meg a teljes folyamattal.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

A Tejszív kampány kommunikációja a közösségi média oldalakon folyamatosan és aktívan zajlik. Az oldalakon a Tejszív logó folyamatos kommunikációja mellett receptek, tej és tejtermékekkel kapcsolatos tájékoztató információk, valamint az egészséges életmóddal kapcsolatos hasznos ötletek kerülnek bemutatásra. A www.facebook.com/tejsziv oldalt közel 36 ezer, a www.instagram.com/tejsziv oldalt pedig közel 2 ezer fő követi.

ÁRALAKULÁS

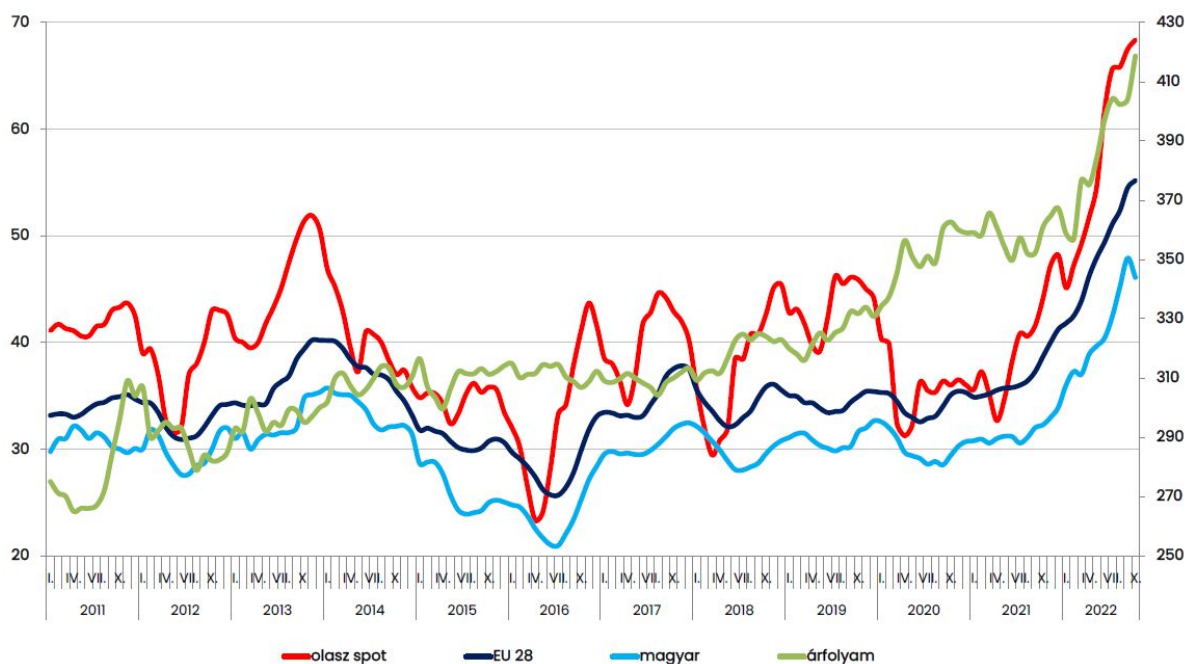
Az EU nyerstej átlagárának emelkedése 2021 januárja óta folyamatos, a szeptemberi 4%-os növekedést az Európai Bizottság becslése szerint októberben további közel 1,5%-os javulás követ, amelynek eredményeként az 55,20 eurocent/kg ár 43%-kal haladja meg az egy évvel korábbi árszintet. A hazai – euróban mért – átlagár alakulása az uniós trendet követi, az uniós árszinttől való elmaradása 16%.

A trendvonalban látható csökkenést a forint-euró árfolyam alakulása okozhatja. Az olaszországi spot piaci árak február óta tartó folyamatos és nagymértékű emelkedése augusztusban megtorpant, szeptember és október azonban újabb, habár az év elejéhez képest kisebb mértékű javulást hozott.

Az októberi 68,38 eurocent/kg ár mindazonáltal az elmúlt 10 év legmagasabb ára, 55%-kal meghaladva az egy évvel korábbi árat. Az uniós átlagár és a spot piaci ár közötti különbség közel 20%.

(A grafikonban szereplő adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.)

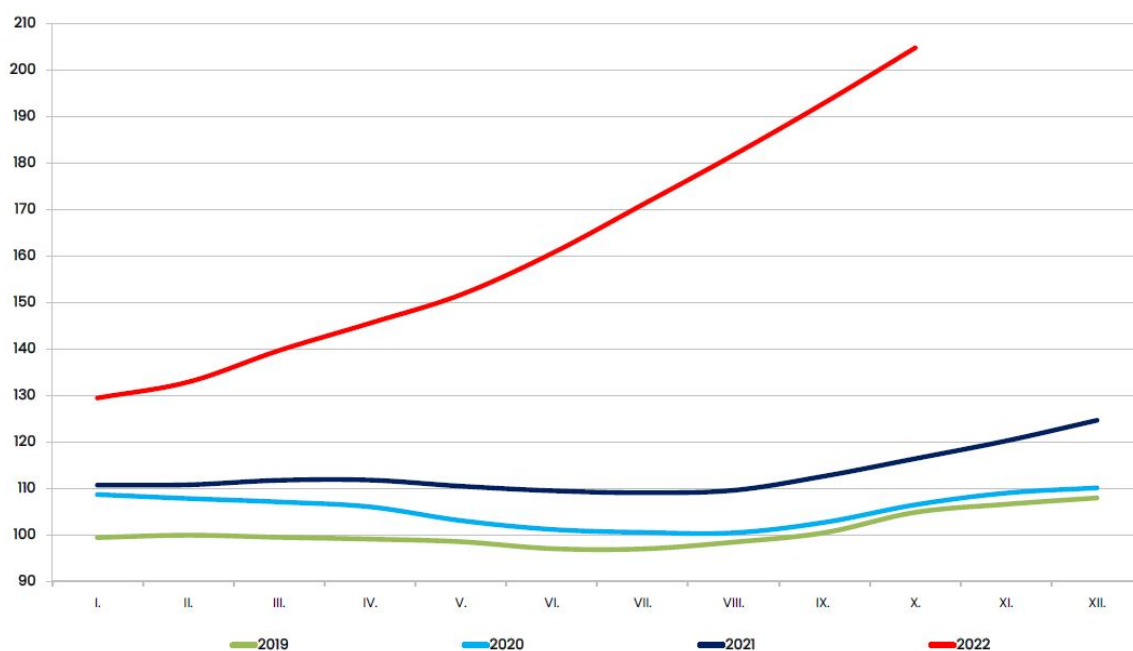
Az árak nemzetközi alakulása
(eurocent/kg, Ft/euro; MNB, MMO, CCIAA)

A nyerstej AKI által mért hazai felvásárlási ára 2021 augusztusa óta határozottan emelkedik, amely trend 2022. évben sem szakadt meg.

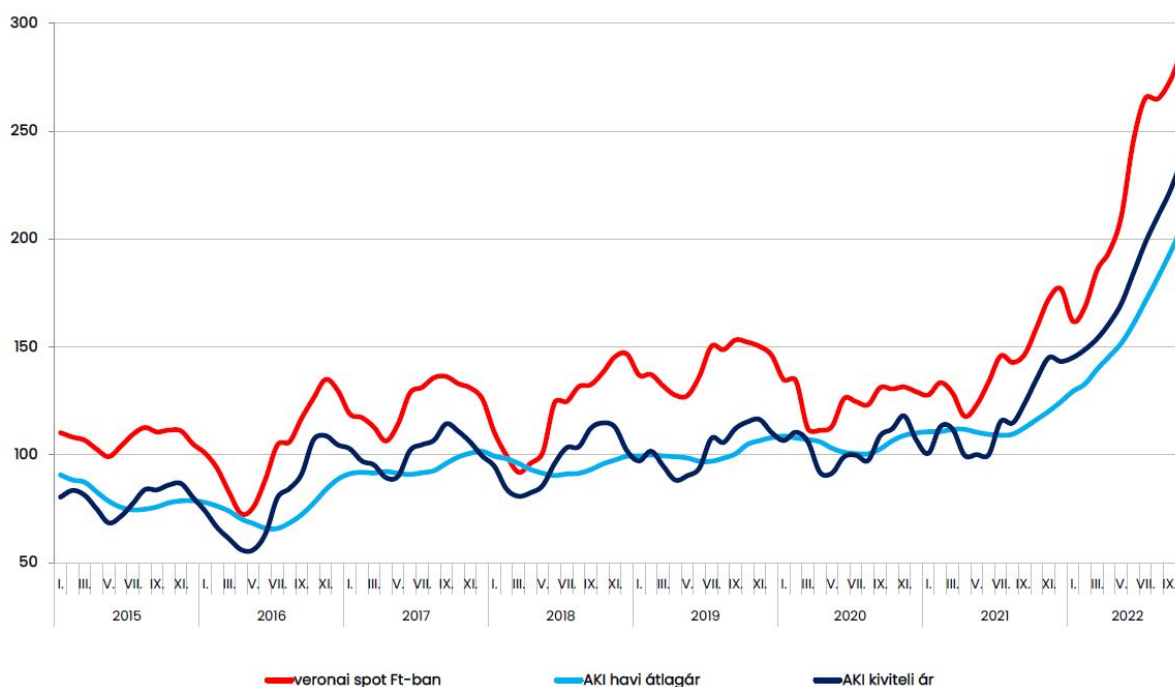
A szeptember és augusztus havi árnövekedés továbbra is több mint 6%-os, a 204,77 Ft/kg rekordmagas októberi ár az egy évvel korábbi árat 76%-kal haladja meg, míg az elmúlt öt évben mért októberi átlagárnak csaknem duplája, 96%-kal és 100 forinttal magasabb.

A nyerstej felvásárlási árának alakulása (Ft/kg, AKI)

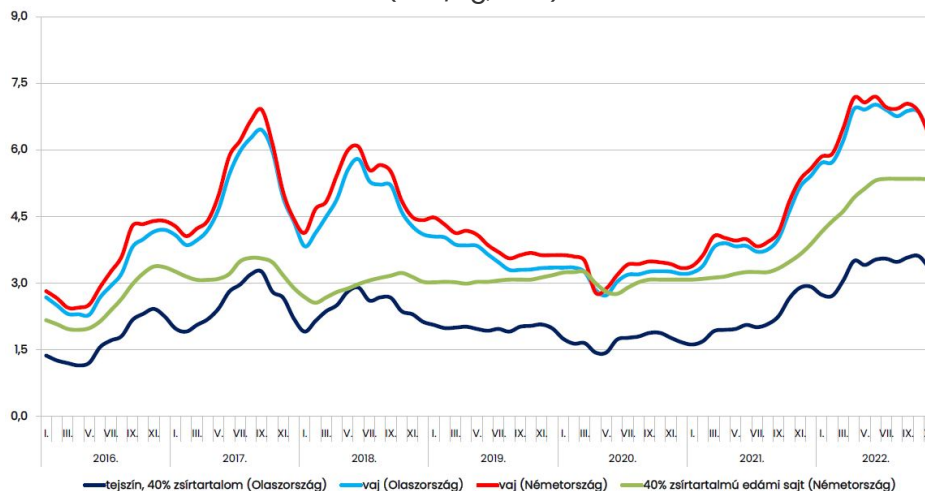
A piaci folyamatokra érzékenyebben reagáló hazai kiviteli ár trendje 2022 januárja óta folyamatosan emelkedik, a havi árjavulás mértéke az első félévben a spot árénál kisebb mértékű volt. Augusztusban változás következett be, a spot ár stagnálása mellett a hazai kiviteli ár továbbra is emelkedett, míg szeptember és október hónapokban az árjavulás mértéke már meghaladta a spot árak emelkedésének mértékét. Az októberi 235,99 Ft/kg rekordmagas exportár ezzel közel 75%-kal haladja meg az egy évvel korábbi árat. A hazai kiviteli árnak az olasz spot piaci – forintban mért – ártól való elmaradása 18%-os. Mindeközben a kiviteli ár és a felvásárlási ár közötti különbség június óta hónapról-hónapra 15% körül alakul.

A spot, a magyar felvásárlási és kiviteli ár alakulása (Ft/kg, AKI, CCIAA)

A spot piaci árak mellett az egyes tejtermékek uniós átlagárainak alakulása is hatással van a hazai piaci folyamatokra, árakra. A vizsgált tejszír alapú termékek közül a vaj és a tejszín árának nyári mérséklődését követően a szeptember kismértékű emelkedést hozott, a javulás azonban októberben újra megtorpant: míg az olaszországi tejszín és vaj ára gyakorlatilag nem változott, a németországi vaj ára már érezhető mértékben csökkent. A november eleji árak már minden terméknél jelentős, 7-8%-os visszaesést mutatnak. Egyedül a németországi sajt ára stagnál, de négy hónap után már itt is elkezdett lefelé mozdulni az ár az eddigi 5,35 EUR/kg árszíntről. Az éves árjavulás még mindig pozitív: a vaj ára az olaszországi piacon 23, a németországi piacon 19, a tejszín ára 15, a sajt ára pedig 46%-kal magasabb, mint 2021 novemberében.

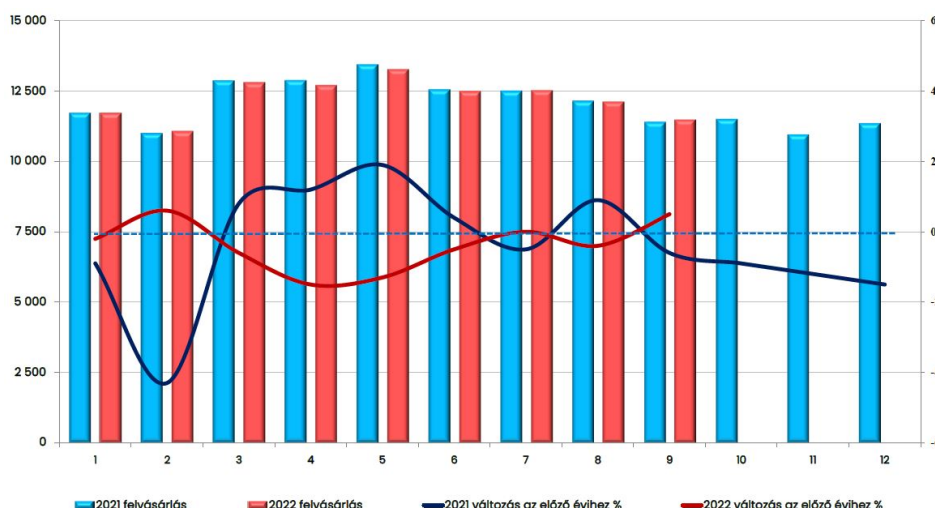
A vaj, a tejszín és a sajt Európai Unió árá
(EUR/kg, Clal)

TERMELÉS, FELVÁSÁRLÁS

Az EU-27 tejfelvásárlására jellemző csökkenő trend február és július után szeptemberben is megtört, a felvásárlás 0,5%-kal emelkedett a 2021 szeptemberében felvásárolt mennyiséghez képest. Ezzel 2022 első kilenc hónapjának összes felvásárlása 0,4%-kal marad el az előző év azonos időszakában felvásárolt mennyiségtől. A nagy tejtermelő országok közül egyedül Lengyelországban emelkedik a felvásárlás, míg Franciaországban, Németországban és Hollandiában továbbra is csökken, de már Olaszország és Írország felvásárlása sem éri el az előző évi mennyiséget. A legnagyobb termelésnövekedés Ausztriában (+3,2%) mérhető, Magyarország felvásárlásában pedig 2,7%-os visszaesés tapasztalható.

Tejfelvásárlás az Európai Unióban
(ezer tonna, százalék; Clal)

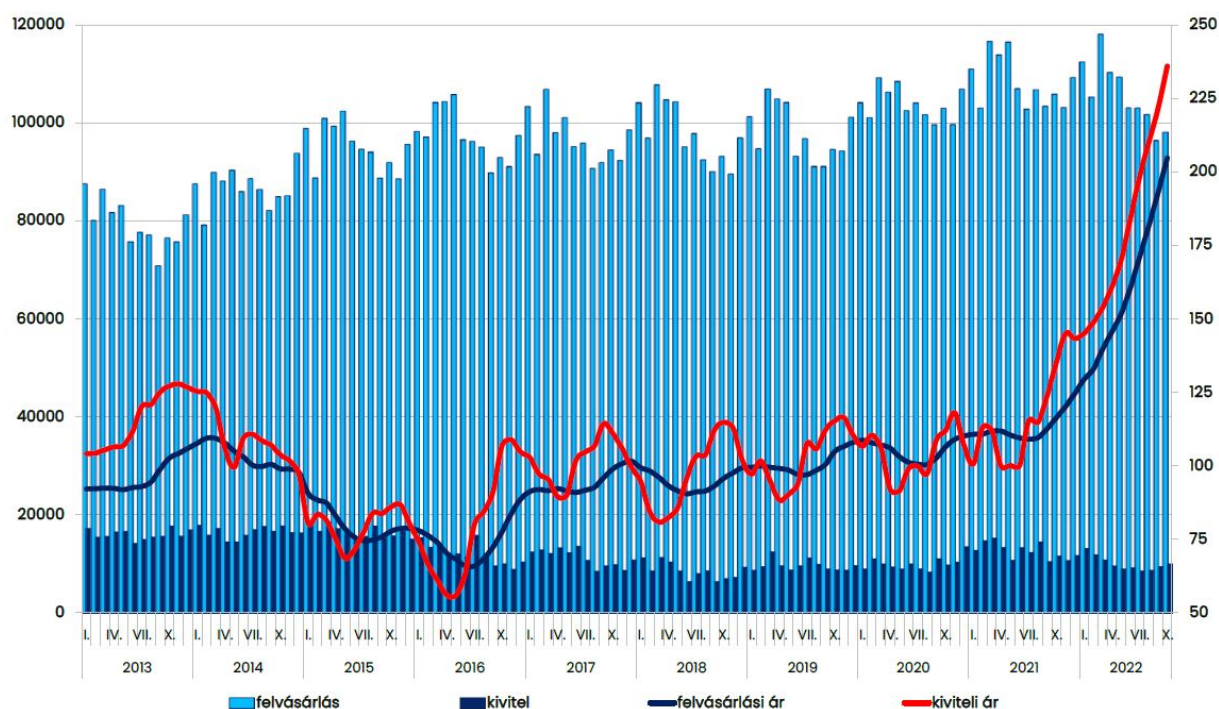

Az AKI adatai alapján Magyarország felvásárlása a 2021. évi emelkedést követően 2022 áprilisától csökkenni kezdett és a júliusi stagnálást követően újra minden hónap egyre nagyobb mértékű csökkenést hozott előző év azonos hónapjához mérten. Az augusztusi 5%-ot, szeptemberben 6,8, októberben pedig 7,3%-os mérséklődés követett.

Az első tíz hónap felvásárlása így összességében 2,7%-kal alacsonyabb 2022/2021. viszonylatában. Mindeközben a nyerstej kivitel is folyamatosan csökken február óta, mértéke azonban mérséklődni kezdett. A korábbi 30-40%-os visszaesés helyett szeptemberben 9, októberben pedig 13%-kal kevesebb nyerstej került exportra, mint 2021 azonos időszakában. Ezzel 2022 első tíz hónapjának nyerstej kivitele összességében 22%-kal marad el 2021 első tíz hónapjának exportjától. A kiviteli arány 9,5%-os.

A felvásárlási és a kiviteli ár egyaránt határozottan emelkedik az év folyamán, a havi árjavulások jelentős mértéke mellett mindkét ár újabb és újabb rekordokat ér el. A két ár közötti különbség állandósulni látszik, június óta a kiviteli ár hónapról-hónapra 15%-kal haladja meg a felvásárlási árat.

A felvásárlás és a kivitel alakulása
(tonna, Ft/kg; AKI)

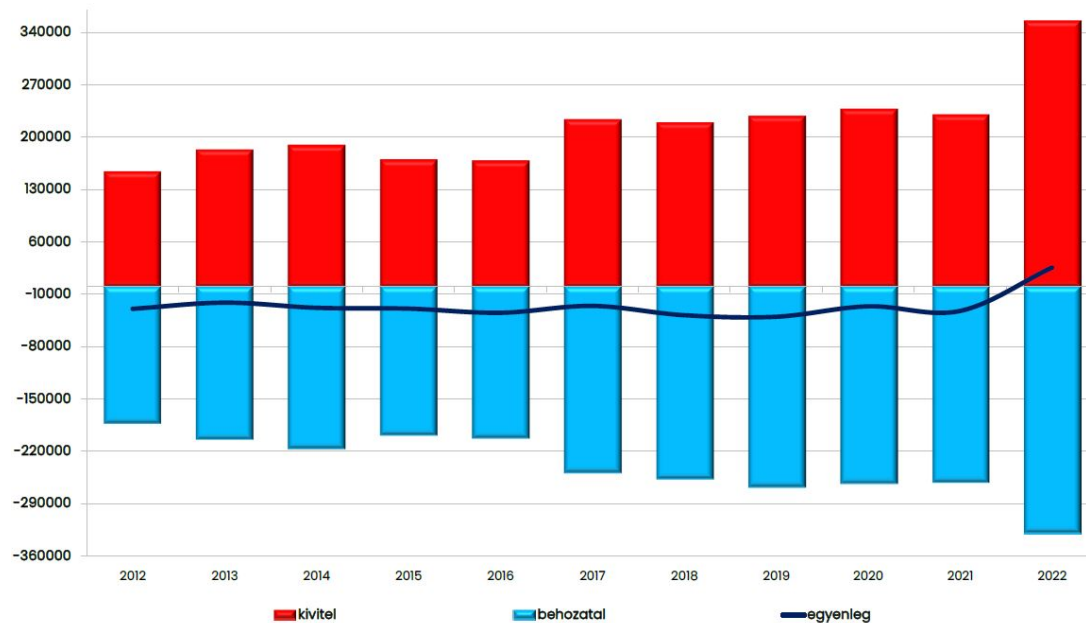

KERESKEDELEM

A tej és tejtermékek külkereskedelmében 2022 első nyolc hónapjában az export 54, az import pedig 26%-kal emelkedett euróban kifejezve 2021. évhez mérten.

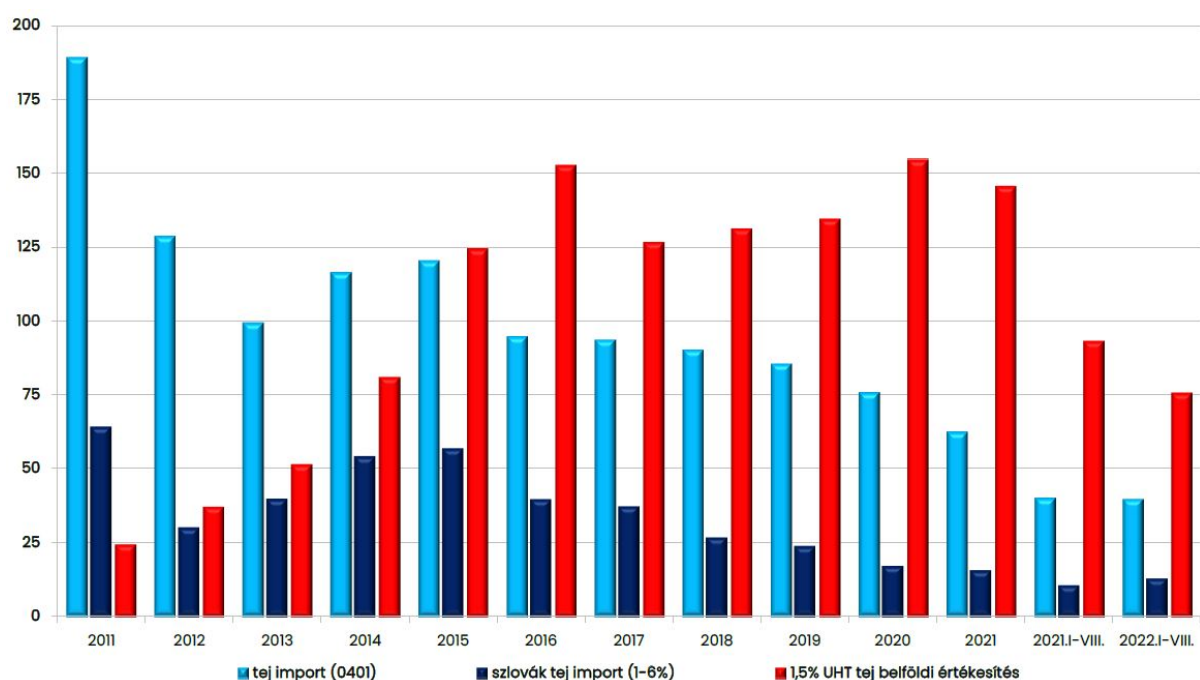
Külkereskedelmi egyenlegünk javult, míg 2021 első nyolc hónapjában 14%-kal magasabb értékben importáltunk tejterméket, mint amennyi exportra került, 2022 ugyanezen időszakában exportunk értéke csaknem 8%-kal meghaladta az import értékét.

Tej és tejtermékek külkereskedelme I-VIII. hó (ezer euró, KSH)

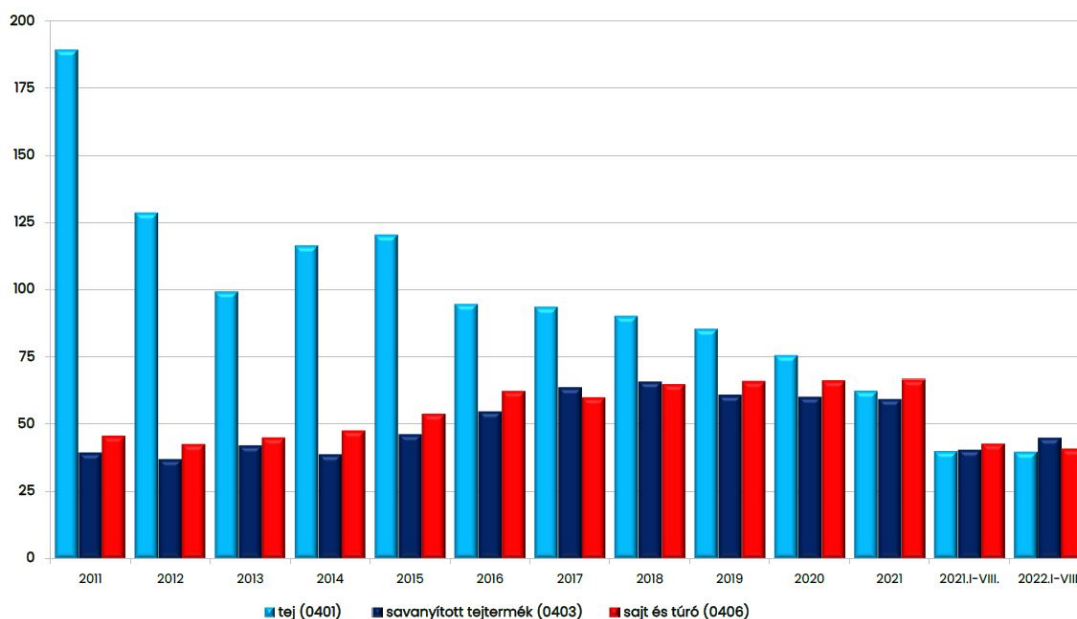
A hazai folyadéktej fogyasztást vizsgálva 2022 első nyolc hónapjának adatai alapján a fogyasztás szempontjából a korábbiakban nagy arányt képviselő 1,5% zsírtartalmú UHT tej belföldi értékesítése közel 20%-kal volt kevesebb, mint előző év azonos időszakában. A visszaesés a 2,8% UHT tejre bevezetett hatósági árral magyarázható, miután ezen kategória belföldi értékesítése 74%-kal emelkedett előző év első nyolc hónapjához mérten. Kismértékű csökkenés (-1%) tapasztalható a folyadéktej importjában, miközben a hazai fogyasztói tej piacon leginkább jellemző szlovák tej behozatal jelentős mértékben, 22%-kal emelkedett 2021. évhez viszonyítva.

Tej import és a belföldi értékesítés (ezer tonna, millió liter; KSH, AKI)

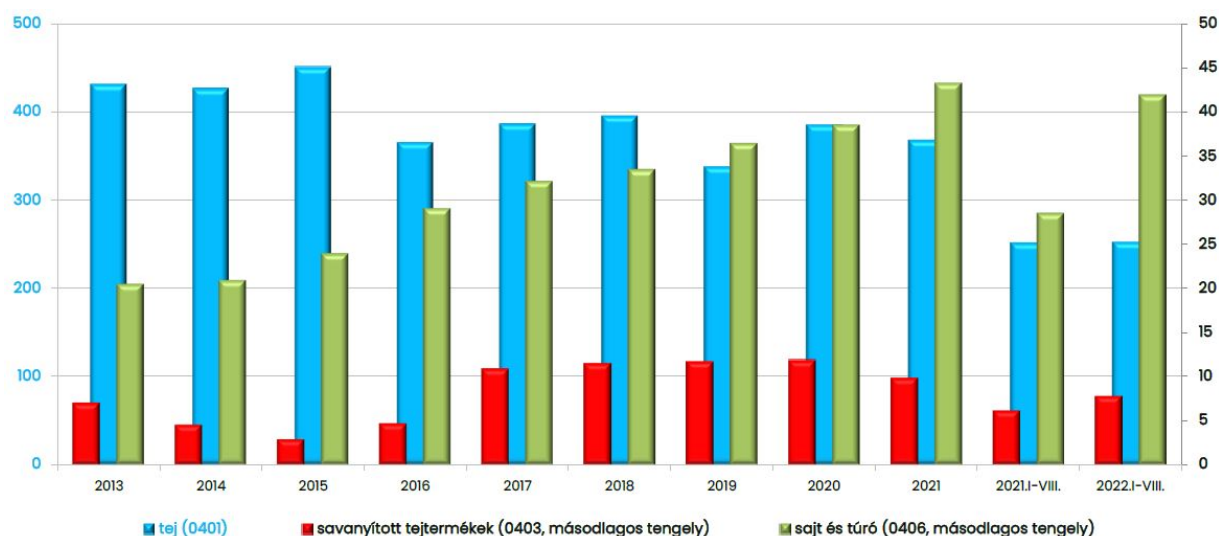
A főbb tejtermékek közül a korábban az import tekintetében első helyezett nyers, illetve fogyasztói tej behozatalának csökkenése 2022. év első félévében megállni látszott, azonban a január-augusztusi összesített adatok szerint, ha kis mértékben is (-1%), de újra kevesebb mennyiség érkezett hazánkba 2022/2021 viszonylatában. Ugyanezen időszakban a magasabb feldolgozottságú termékeknél is átrendeződés történt előző évhez képest: a savanyított tejtermékek esetében növekedett (+11%), míg a sajt és túró kategóriában csökkent (-5%) az import mennyisége.

Tejtermékek behozatala (millió kg, KSH)

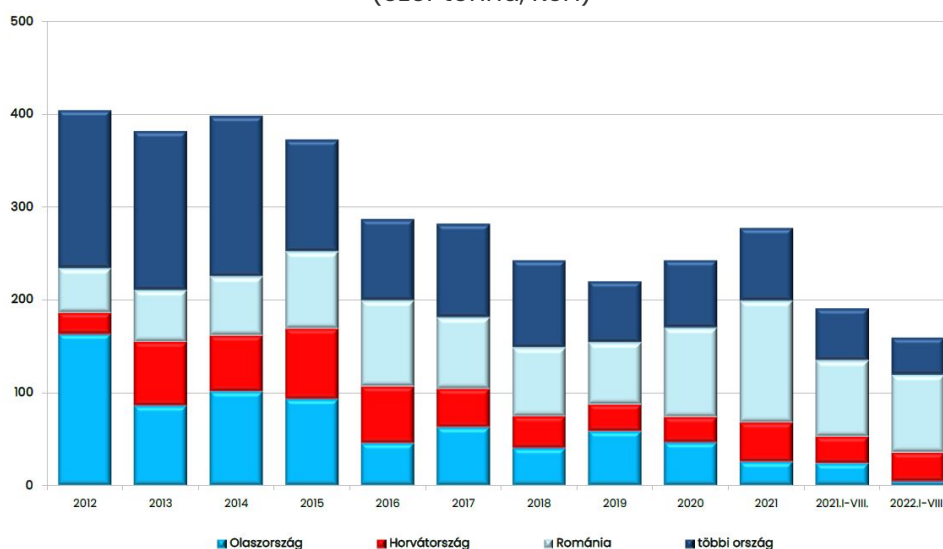
Az export struktúránkat az elmúlt évben jellemző, a magasabb feldolgozottságú termékek kivitele irányába történő pozitív irányú elmozdulás 2022. évben is folytatódik. Az első nyolc hónap adatai alapján a nyers- és fogyasztói tejexport mennyisége gyakorlatilag megegyezik 2022/2021 viszonylatában, míg a magasabb feldolgozottságú termékek kivitele jelentős mértékben emelkedett: az egy évvel korábbi mennyiségekhez képest a sajt és túró exportja 47, a savanyított tejtermékeké pedig 26%-kal emelkedett.

Tejtermékek kivitele (millió kg, KSH)

Nyerstej exportunk 2022. első nyolc hónapjában 16%-kal csökkent 2021. évhez viszonyítottn. A főbb célországok felé irányuló nyerstej kivitel tekintetében 2022. a célpiacok közül Olaszország esetében nagyobb mértékű változást hozott, a 2020. évhez képest is csaknem felére visszaesett export tovább csökkent: az előző év azonos időszakában kivitt mennyiségnek csupán alig 20%-a került kiszállításra. Megemelkedett ugyanakkor a Horvátországba irányuló export mennyisége, az első nyolc hónap vonatkozásában 7%-kal több nyerstej került exportra 2022/2021 viszonylatában. A romániai kivitel kisebb mértékben, de tovább emelkedett, előző évhez képest 2%-kal több nyerstej hagyta el az országot Románia felé. Jelentősebben csökkent ugyanakkor a többi, kisebb fontosságú célország (Németország, Bulgária, Lengyelország) felé irányuló nyerstej szállítása. A romániai kivitel részaránya az összes exportból 70, a horvát export pedig 26%-os, míg a korábban fő célpiacnak számító olasz export részaránya alig éri el a 4%-ot.

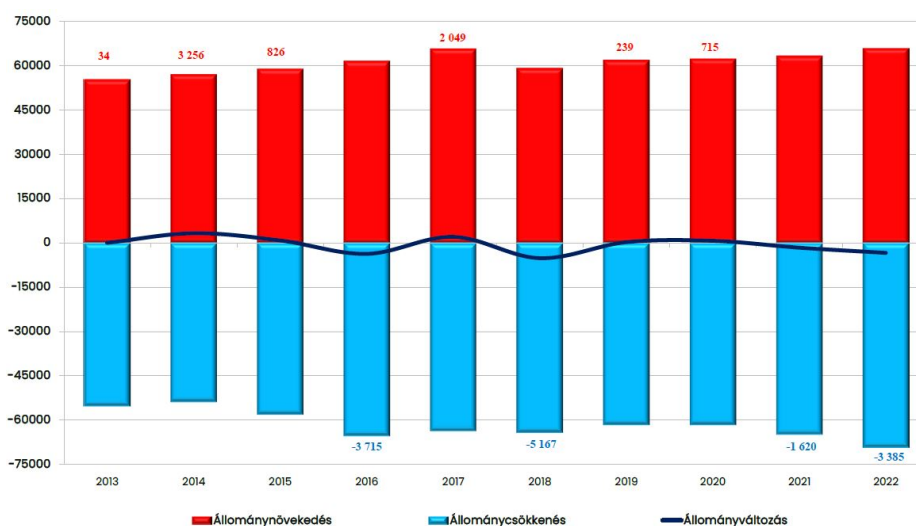
Nyerstej kivitelünk iránya
(ezer tonna, KSH)

TERMELÉSI ALAPOK

A tehénállomány 2021-ről 2022-re enyhén csökkent (-1,2%), majd 2022 első tíz hónapjában további csökkenés következett be. Összességében a tehénkivonások száma közel 7%-kal emelkedett, amelyet mivel az állománypótlás szempontjából meghatározó üszőbeállítások száma gyakorlatilag stagnált (+0,2%), az üszővásárlások csaknem 78%-os növekedése sem tudott kompenzálni. Mindez az állomány 1,9%-os csökkenését eredményezte 2022/2021. viszonylatában.

Állományváltozás I-X. hó
(egyed, ÁT Kft.)

EU TEJPIACI HELYZET

Termelés

Az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont (MMO) legfrissebb felvásárlási adatai alapján az EU tejfelvásárlása 2022 augusztusában 0,5%-kal (-65.000 tonna) csökkent 2021 azonos időszakához képest. A felvásárlás 16 tagállamban, köztük Franciaországban (-2,5%, -48.000 tonna), Spanyolországban (-5,2%, -33.000 tonna) és Olaszországban (-2,7%, -29.000 tonna) csökkent.

A legnagyobb növekedést Hollandia (+2,2%, +24.000 tonna), Lengyelország (+1,9%, +20.000 tonna) és Belgium (+3,3%, +12.000 tonna) jelentette. 2022 első nyolc hónapjában az EU összes tejfelvásárlása 0,6%-kal maradt el a 2021. évitől.

Csökkent a főbb tejtermékek előállítását a 2022. január-augusztusi időszakban: a teljes (-4,8%) és sovány tejpor (-2,1%), a vaj (-1,3%), a sajt (-0,8%), a fogyasztói tej (-0,7%) és savanyított tejtermékek (-0,3%) termelése egyaránt visszaesett, miközben csak a tejszín (+1,1%) előállítása emelkedett 2021 első nyolc hónapjához viszonyítva.

Árak

Az EU 2022. szeptemberi súlyozott nyerstej átlagára az előző havi árhoz képest 4,1%-ot javulva elérte az 54,51 eurocent/kg-ot. Ez az ár 46%-kal magasabb az egy évvel korábbi árnál és 53%-kal haladja meg az elmúlt öt évben mért júliusi átlagárát. A tagállami becslések szerint 2022 októberében a tejár tovább (+1,3%) emelkedve eléri az 55,20 eurocent/kg-ot.

Az organikus tehéntej átlagára az adatot szolgáltató tagállamok közül 2022 szeptemberében a legmagasabb Cipruson (102,9 ec/kg), Dániában (64,4 ec/kg) és Hollandiában (63,9 ec/kg), míg a legalacsonyabb Szlovákiában (47,3 ec/kg) és Lettországon (47,5 ec/kg) volt. Észtországban és Lettországon az organikus nyerstej ára alacsonyabb az átlag nyerstej árnál.

A tejtermékek közül – a 2022. november 9-i adatok szerint – az előző egy hónap során csökkent a sovány tejpor (-9,4%, 323 EUR/100kg), a teljes tejpor (-4,4%, 456 EUR/100kg), a vaj (-4,3%, 670 EUR/100kg), a savópor (-2,8%, 103 EUR/100kg) és a cheddar sajt (-1,3%, 469 EUR/100kg) ára is. Az edáminál (539 EUR/100kg) 1,5, a goudánál (533 EUR/100kg) 2,1, az emmentálnál (622 EUR/100kg)

pedig 2,6%-kal emelkedtek az árak egy hónap alatt.

A világpiacon – a 2022. október 30-i adatok alapján – az EU-hoz hasonlóan az USA-ban és Óceániában is csökkentek a tejtermék árak. A legnagyobb mértékben a sovány tejpor ára mérséklődött, amelynek ára mind az USA-ban, mind Óceániában 6%-kal esett vissza. Egyedül az USA teljes tejpor árában nem történt változás a vizsgált két hetes periódusban.

A vajnál és a teljes tejpornál az USA, a sovány tejpornál az EU, míg a sajtnál Óceánia árai a legmagasabbak. A vajnál és a teljes tejpornál Óceánia, a sovány tejpornál és a sajtnál pedig az USA a legversenyképesebb exportőr.

Külkereskedelem

A 2022. január – augusztusi időszakban az EU-27 exportja (az UK exportot nem számítva) egyaránt csökkent a vaj (-8%), a sajt (-4%), a sovány (-18%) és a teljes tejpor (-20%) esetében.

Az import vonatkozásában a vajnál 124%-os emelkedés, a sajtnál pedig 2%-os csökkenés tapasztalható az első nyolc hónapban 2022/2021 viszonylatában.

Világpiac

Új-Zéland tejtermelése 2022 szeptemberében (a 2022/23-as szezon negyedik hónapjában) 3,2%-kal volt alacsonyabb, mint 2021 szeptemberében, míg a teljes szezon (június-szeptember) tekintetében 3,7%-os a csökkenés. A tej ára szeptemberben az előző hónaphoz képest csökkent, a 42,1 eurocent/kg ár az egy évvel korábbi árnál közel 9%-kal magasabb.

Ausztrália 2022. szeptemberi tejtermelése (a 2022/23-as szezon harmadik hónapjában) 5,6%-kal csökkent a 2021. szeptemberi termeléshez viszonyítva, míg a teljes szezon (július-szeptember) tekintetében 5,8%-os a csökkenés.

Az Egyesült Királyság tejtermelése 2022 szeptemberében (a 2022/23-as szezon hatodik hónapjában) 1,3%-kal maradt el az egy évvel korábbi termeléstől, az április-szeptemberi összesített termelés vonatkozásában pedig ugyancsak 1,3%-os a csökkenés 2022/2021. viszonylatában.

Az USA tejtermelése 1,5%-kal volt magasabb 2022 szeptemberében előző évhez képest, ezzel a január-szeptemberi időszakban 0,1%-os az összes termeléseszkökenés.

A nyerstej ára a korábbi hónapok csökkenése után szeptemberben emelkedni kezdett, a 49,4

eurocent/kg ár több mint 40%-kal magasabb a 2021. szeptemberi tejárnál.

(Forrás: https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/overviews/market-observatories/milk_en#statistics)

RÖVID TÁVÚ ELŐREJELZÉS (KIVONAT)

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatósága elkészítette soron következő, 2022. őszi rövid távú előrejelzését a 2022/2023. évre.

Makrogazdasági környezet

A rövid távú piaci kilátásokat az Európa nagy részét érintő aszályos időjárás és a fogyasztói döntéseket nagymértékben befolyásoló élelmiszerár infláció mellett az ukrainai háború energiaárakra gyakorolt hatása határozza meg, amely az input anyagok költsége és ellátása, valamint a jövőbeni termés tekintetében okoz elsősorban aggodalmat. A rekord magas szinten lévő földgáz ár az EU teljes élelmiszerellátási láncában az input költségek emelkedését generálja, tovább gerjesztve az inflációt.

Az Európai Központi Bank mindezek alapján az euróövezet 2022. évi inflációs előrejelzését 8,1%-ra módosította azzal, hogy 2023-ra 5,5, 2024. évre pedig 2,4%-ra csökkenhet. A 2022. évi reál GDP növekedéssel kapcsolatban a szakértők a tartósan kedvezőtlen kockázatok figyelembe vételével 3,1%-ot prognosztizálnak, 2023-ra pedig, súlyosabb gazdasági következményekkel számolva, 0,9%-os csökkenést jeleznek előre.

Tej termékpálya

Kivételesen romlottak az időjárási viszonyok az Európai Unióban 2022 nyarán, amely a történelem egyik legforróbb nyara lett rekord magas hőmérsékleti és szárazsági értékekkel, alacsonyabb terméshozamokat, a legelők mennyiségi és minőségi romlását, az állatokat érintő hőstressz miatt pedig az állattenyésztési ágazat termelékenység csökkenését okozva. A hozamnövekedés ezáltal 2022-ben várhatóan nem éri el az előző évi szintet (0,4%), miközben a tehénállomány a korábban előre jelzett mértékben (-0,9%) csökken, összességében 0,5%-os visszaesést eredményezve az uniós tejfelvásárlásban. A tej beltartalmi értékei (mind a

zsír, mind a fehérje) ugyancsak negatív irányba változnak, tovább rontva a tejfeldolgozási kilátásokat.

A tejtermékek közül egyedül a tejszín előállítására növekedhet, a rendelkezésre álló tejszír nagy mennyiségét felhasználva. A tejporok szárítási költségeinek további várható emelkedése valószínűleg ellensúlyozza a jelenlegi vajhiányt, mindazonáltal a termelés csökkenése várható.

A sajtttermelés válhat újra a leginkább preferált opcióvá a magas ár okán, miközben az export és a belső felhasználás is stabil marad. Az uniós tejporok versenyképessége a tartósan magas árak miatt gyengül, akadályozva az exportot és ezáltal a termelés növekedését a savó és a sovány tejpor belföldi felhasználásának emelkedése ellenére. A friss tejtermékek, elsősorban a joghurt és a fogyasztói tej termelése várhatóan tovább mérséklődik az alacsony az export igény okán is, a termelés visszaesése pedig alacsonyabb uniós fogyasztást eredményez, visszatérve a Covid előtti csökkenő trendhez.

A növekvő input költségek, valamint a csökkenő uniós és globális tejkinálat hatására a nyerstej- és tejtermék árak továbbra is emelkednek, miközben a globális tejtermék kereslet – különösen a kínai import visszaesése miatt – tovább csökken. Az uniós nyerstej ár július óta 50 EUR/100kg felett van, az augusztusi ár 43%-kal haladja meg az egy évvel korábbi árat. A nyár kezdete óta a sovány és a teljes tejpor uniós ára kissé mérséklődik, de még mindig nagyon magas szinten, a főbb versenytársak árszintje felett alakul.

A magas uniós sovány tejpor és vaj árak várhatóan továbbra is magas szinten tartják a nyerstej árakat. A sajt ára nyár óta emelkedik, a vaj árak viszonylag stabilan alakulnak. Egyedül a savópor ára mérséklődik az export kereslet visszaesése okán.

A 2023-as év eleje továbbra is kihívások elé állítja a termelőket a magas input költségek és a várhatóan csökkenő kereslet okán. Normál időjárási körülményeket feltételezve a hozamnövekedés mértéke kissé emelkedik (0,6%), amely kompenzálni tudja a tehénállomány további csökkenését (-0,8%).

Mindezek eredményeképpen az EU tejfelvásárlása csak kis mértékben (-0,2%) fog tovább

mérséklődni a prognózisok szerint, míg az egyes tejtermékek termelésében enyhe növekedésre számítanak a szakértők.

(Az előrejelzés tej termékpályára vonatkozó fejezetének magyar nyelvű fordítása a Tej Terméktanács Titkárságán rendelkezésre áll.)

Forrás: https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/outlook/short-term_en

TEJ- ÉS TEJTERMÉK MUNKACSOPORT – EURÓPAI UNIÓ

A Copa-Cogeca 2022. szeptember 30-i Tej és Tejtermék Munkacsoport, illetve az Európai Bizottság Tej Civil Dialógus Fórum 2022. október 3-i online ülésén az unió számos ágazati szakértője mellett a Tej Terméktanács az Ügyvezető Igazgató révén képviseltette magát.

A Munkacsoport ülésén az Európai Unió, illetve az egyes tagállamok tejpiaci helyzetével kapcsolatos kerekasztal beszélgetés mellett napirendre került az ipari kibocsátásokról szóló irányelv felülvizsgálata, a fenntartható élelmiszer-rendszerekre vonatkozó jogszabályi keret, az iskolai programok, valamint az állatjóléti jogszabályok reformjának állása, különös tekintettel a szállításra. A nemzetközi kereskedelem témakörében szó esett az Óceániával és Ibero-Amerikával tárgyalási szakaszban lévő kereskedelmi megállapodásokról, valamint az EU és az Egyesült

Királyság közötti kereskedelmi kapcsolat alakulásáról.

A Civil Dialógus Fórum ülésén részletes beszámoló hangzott el az EU Bizottság részéről az aktuális tejpiaci helyzetről és a rövid távú kilátásokról, valamint a KAP stratégiai tervekről. Külön napirend foglalkozott az orosz-ukrán háború tejiparra gyakorolt hatásainak vizsgálatával, az ukrán tejágazat helyzetével, illetve az uniós válaszlépésekkel. Ismertetésre kerültek felülvizsgálati részeredmények a mezőgazdasági termékekre vonatkozó uniós forgalmazási előírások, a földrajzi jelzések rendszere és az élelmiszer címkézés tekintetében. Az uniós iskolaprogram felülvizsgálatához szükséges hatásvizsgálat jelenlegi állásáról szóló beszámoló mellett tájékoztatás hangzott el a folyamatban lévő nemzetközi (Ausztrália, Új-Zéland) kereskedelmi tárgyalásokról.

UNIÓS KÉRDŐÍV

Nyilvános konzultációt indított az EU a fogyasztók és a vállalkozások, egyéb szakmai szereplők véleményének megismerésére az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokra vonatkozó uniós szabályozás felülvizsgálatához.

A kérdőív kétféle kérdéscsoportot tartalmaz: az egyikben a fogyasztók véleményét várják, a másik típus a vállalkozásoknak (például gyártók, importőrök, forgalmazók), fogyasztói szervezeteknek, tudományos intézményeknek, valamint a témakörre vonatkozó szabályok betartatásában és érvényesítésében részt vevő intézményeknek szól.

A kérdőív 2023. január 11-ig az alábbi linkről indítva – magyar nyelven – érhető el:

https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/FCMsurvey_22?surveylanguage=hu#page1

További információk:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12497-Az-elelmiszerekkel-erintkezésbe-kerulo-anyagokra-vonatkozó-unios-szabályok-felulvizsgalata_hu

(Forrás: Nébih)

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA STRATÉGIAI TERV

Az Európai Bizottság 2022. november 7-én jóváhagyta Magyarország KAP Stratégiai Tervét. A 2021. december 30-án benyújtott hazai KAP Stratégiai Tervvel kapcsolatban az Európai Bizottság 2022. március végén küldte meg Magyarország számára az észrevételeit. Az ezekre tett hivatalos válasz, illetőleg a felülvizsgált terv 2022. október 14-én került megküldésre, ezt pedig november 7-én az Európai Bizottság jóváhagyása követte.

Az elfogadott KAP Stratégiai Terv 2485 milliárd forint közvetlen ágazati agrártámogatás, valamint 2891 milliárd forint vidékfejlesztési forrás felhasználási feltételeit tartalmazza. A területalapú támogatásokat továbbra is biztosítják, az alapösszeg hektáronként 147 euró (csaknem 60 ezer forint) körül alakulhat. A kis- és

közepes gazdaságok újraelosztási támogatásra szintén jogosultak, ennek összege 1 és 10 hektár között hektáronként 80 euró (több mint 30 ezer forint), 10 és 150 hektár között hektáronként 40 euró lehet az alaptámogatáson felül. A korábbinál lényegesen nagyobb összegre, hektáronként várhatóan 92 euróra (csaknem 40 ezer forint) számíthatnak 300 hektáros családi birtokméretig a fiatal gazdálkodók területalapú többlettámogatásként. A termelők részt vehetnek az agroökológiai programban is, amely környezet- és klímavédelmi vállalkozásokért további támogatásokat ad.

Az új támogatási rendszer végrehajtásához szükséges intézményi, végrehajtási, valamint informatikai felkészülés folyamatban van. (Forrás: Agrárminisztérium)

NINCS GAZDASÁGI AKADÁLYA A HAZAI GABONAPIACI TERMÉNYVÁSÁRLÁSOKNAK

2022. 11. 16. – Számos termelői jelzés érkezett arról, hogy a korábbi időszak gyakorlatával szemben nem tudják értékesíteni terményeiket, a felvásárlást folytató gazdasági szereplők az exportakadályokra és minőségi problémákra hivatkozva hártják el az ezzel kapcsolatos ajánlatokat.

Az Agrárminisztérium érdemben foglalkozik a gabonapiac stabil működésének kérdésével, ezért áttekintette a helyzetet mind az export, mind a minőség tekintetében. A gabona- és olajosnövény exporthoz kapcsolódóan, az árumozgások szoros követhetősége érdekében bevezetett bejelentési kötelezettség kapcsán elmondható, hogy a kiviteli bejelentések feldolgozása a lehető legrövidebb átfutási idővel, folyamatosan működik. Az államnak eddig egyetlen esetben sem kellett élnie az elővásárlási lehetőséggel. A bejelentések kezelésének gyors átfutási ideje biztosítja, hogy az nincs befolyással a hazai piac működésére és nem befolyásolja a gabonafelvásárlás gazdasági feltételeit.

A történelmi léptékű aszály az idei kukoricatermést sújtotta leginkább, a korábbi évekhez képest jelentősen alacsonyabb a termés mennyisége, amely a hazai felhasználói igények fedezésére sem elegendő sajnálatos módon.

Gazdálkodói jelzések alapján ugyanakkor széles körben alkalmazott gyakorlattá vált a kukoricánál a minőségi paraméterekre, országos toxinproblémára hivatkozva a felvásárlás megghiúsulása. Az új termés mintázása és a laboratóriumi vizsgálatok jelenleg is folyamatosan zajlanak, az eddig beérkezett adatok alapján az látható, hogy a minőségi panaszok csak az ország bizonyos régióiban jelentkeznek.

Valamennyi ágazati, piaci és hatósági információt egybevetve, az eddigi mérések alapján a bevizsgált tételek mindössze 5-15 százalékában jelentkeztek a minőségi panaszokat alátámasztó eredmények. A jelenlegi információk alapján elmondható, hogy a minőséggel kapcsolatban nem látható országos méretű probléma Magyarországon.

A hazai gabonaárakkal kapcsolatban a nemzetközi és hazai adatok azt mutatják, hogy a belpiaci árak követik a nemzetközi ármozgásokat, nem látható piaci zavarra utaló jel. A gabonák jegyzései a nemzetközi és hazai piacokon is enyhén mérséklődtek az elmúlt időszakban, amiben szerepet játszhat az is, hogy Európa-szerte kedvező az őszi vetések állapota. (Forrás: AM Sajtóiroda)

TÁJÉKOZTATÁS A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM BERUHÁZÁSI PÁLYÁZATAIHOZ

2022. 11. 16. – Az Agrárminisztérium a napokban tájékoztatta a Vidékfejlesztési Program pályázataira támogatási kérelmet benyújtott, de támogatást még el nem nyert gazdálkodókat, vállalkozásokat arról, hogy a Vidékfejlesztési Program zárásához közeledve a pályázatok megvalósításánál milyen szempontokat érdemes figyelembe venniük.

A figyelemfelhívás – szemben az ezzel kapcsolatban megjelent téves információkra – nem vonatkozott a már támogatást elnyert és megkezdett beruházásokra. A tájékoztatásban kiemeltük, hogy jelenleg több olyan kockázati tényező is van, amely a pályázatok megvalósítását veszélyeztetheti. Így a gazdálkodóknak szükséges mérlegelniük azt, hogy a támogatással még nem rendelkező pályázatukat abban az esetben is meg tudják-e valósítani, ha a támogató döntés később születik meg, ezért a támogatás felhasználására a Vidékfejlesztési Program közeledő zárása miatt – a korábbi gyakorlattól eltérően – sokkal rövidebb idő áll majd rendelkezésre. Az Agrárminisztérium már előre felhívta a figyelmet arra, hogy a pályázatban vállalt határidők módosítására nem

lesz lehetőség, így a pályázóknak kell megítélniük azt, hogy a megvalósítás vállalt határidejét tartani tudják-e vagy sem.

A beruházások megvalósításának elősegítése érdekében a minisztérium nagyfokú rugalmasságát jelzi, hogy eddig közel 4.500 beruházási projekt esetében járult hozzá a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága a pályázatban vállalt határidők módosításához, ezzel segítve elő több, mint 500 milliárd forintnyi támogatásban részesült beruházás megvalósulását. A program zárásához közeledve az eddigi rugalmasságra már nem lesz lehetőség.

Az Agrárminisztérium kiemelten hívja fel a figyelmet arra is, hogy a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének elfogadásával 2023–2027 között újra lesz lehetőség arra, hogy a beruházók már eltervezett, de még megvalósítás előtt álló mezőgazdasági és élelmiszeripari fejlesztéseik olyan kedvező feltételekkel részesülhessenek támogatásban, amely feltételek egyértelműen biztosítják a pályázatok sikeres megvalósítását.

(Forrás: AM Sajtóiroda)

RÖGÖS TÚRÓ HKT

A Rögös Túró termékleírásának a hagyományos különleges terméként történő elismerés iránti kérelem 2012. évi benyújtása óta eltelt időszak technológiai fejlődése, illetve az uniós elismerés 2019. évi életbe lépését követő hatósági ellenőrzések során felmerült értelmezési problémák indokolta módosításának első fejezete lezárult.

A kisebb jelentőségű (a technológiát nem érintő) módosítások átvezetésére irányuló kérelem 2022 júniusában benyújtásra került, amelyet végül az Európai Bizottság 2022. október 6-án közzétett közleményével jóváhagyott.

A módosítások a felhasználható anyagok pontosítására (nyerstej zsírtartalma, vajkultúra), illetőleg a csomagolás, jelölés és tárolás

folyamatára vonatkoznak. Eszerint a „Rögös túrót” az eddigi 6 °C helyett mostantól legfeljebb 10 °C-on, mechanikai hatást kizáró módon kell tárolni, a csomagolás során inert védőgáz alkalmazása megengedetté válik, a csomagoláson pedig fel kell tüntetni a zsírfokozatot.

Mindeközben a technológiát érintő, az uniós eljárásban korábban „nem kisebb jelentőségű módosítás” néven ismert változtatások átvezetésére irányuló terméktanácski kérelem is véglegesítés alatt áll, benyújtása az elkövetkező hetekben várható.

FELDOLGOZÓIPARI KKV ENERGIAKÖLTSÉG ÉS BERUHÁZÁS TÁMOGATÁSI PROGRAM 2022

2022. október 20-án megnyílt a pályázati felület a Technológiai és Ipari Minisztérium által meghirdetett „Feldolgozóipari KKV Energiaköltség és Beruházás Támogatási Program 2022 (energiaköltségek növekményéhez és energiahatékonysági beruházáshoz kapcsolódó önerőt kiegészítő támogatás)” című pályázathoz.

A támogatás a 2022. október, november, december havi energiaköltség növekmények fedezésére, illetve az energiahatékonysági beruházás hitellel érintett elszámolható összköltségen belüli önerőt kiegészítő vissza nem térítendő közvetlen támogatásként vehető igénybe.

A támogatásra azon kkv-nak minősülő vállalkozások jogosultnak, amelyek fő tevékenységi köre 2021. december 31. napjától a feldolgozóiparba tartozik vagy a 2021. évi értékesítés nettó árbevételének legnagyobb része feldolgozóipari tevékenységből származik és a

vállalkozás 2021. évi energiaköltsége eléri az azonos évi értékesítés nettó árbevételének 3 százalékát.

A támogatás igénybevételéhez kötelező regisztráció szükséges, amely 2022. október 20. és 2022. december 15. között nyújtható be a <http://www.energiatamogatas2022.hu/> pályázati felületen. A regisztráció keretében előzetes jogosultságvizsgálat is történik. Sikeres regisztrációt és a jogosultság Támogató általi megállapítását követően a támogatási kérelem 2022. december 26. napjáig nyújtható be a fenti pályázati felületen keresztül.

A támogatás igénybevételének egyéb feltételeiről és követelményeiről részletes tájékoztatás, illetve a felhívással kapcsolatos dokumentumok megtalálhatóak a <https://nffku.hu/feldolgozoipari-kkv-energiakoltseg-es-beruhazas-tamogatasi-program/> oldalon.

VALIO SZAKMAI ELŐADÁS

Finnország legnagyobb tejfeldolgozó vállalata, a Valio közép-európai szakmai útjának magyarországi állomásaként a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója kapott felkérést a magyarországi tej termékpálya bemutatására. Az elsősorban tejtermelők közül, mellettük pedig tejfeldolgozói és szakmai

szervezeti képviselőkből álló hallgatóság részére nagy érdeklődéssel kísért előadás hangzott el a hazai tejágazat helyzetéről, a kihívásokról, a fejlesztésekről, a tej és tejtermékek kereskedelméről és marketingjéről, kitekintéssel a magyar- finn viszonyok közti különbségekre, azonosságokra.

A Tej Terméktanács havi rendszerességgel összeállított Jogszabályfigyelője ad tájékoztatást a teljes termékpályát lefedő nemzeti és uniós jogszabályokról és közleményekről, továbbá rendszeres része a RASFF, az EU tagországokban működő, az élelmiszerekre és a takarmányokra vonatkozó gyorsvészjelző rendszer tej termékpályára vonatkozó bejelentéseinek listája, valamint az FM Értesítő és a Magyar Szabványügyi Testület termékpályát érintő közleményeinek publikálása.

A 2022. szeptember-október fontosabb jogszabályai a következők:

HAZAI JOGSZABÁLYOK

28/2022. (IX. 17.) AM rendelet a tömegtakarmány szállítási költségei után igénybe vehető támogatás részletes feltételeiről

A rendelet alapján az állattartó a tömegtakarmány szállítási költségeinek részbeni kompenzálása céljából egyszeri, vissza nem térítendő támogatást vehet igénybe, amelynek mértéke legfeljebb 300 forint/kilométer, azzal, hogy egy állattartó legfeljebb 3000 kilométerre eső tömegtakarmány szállítási költség elszámolására jogosult.

A minimálisan igényelhető támogatás összege 10.000 forint. A támogatási kérelmek benyújtására nyitva álló időszak: 2022. október 3-9.

30/2022. (IX. 27.) AM rendelet a pénzügyi fegyelem alkalmazásából eredő visszatérítéssel és az elháríthatatlan külső okkal (vis maior) összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról

A módosítás szerint a 2022. év tekintetében az aszály vis maior eseménynek minősül, az esemény bekövetkezésének igazolására pedig a vonatkozó rendeletben foglaltakat nem kell alkalmazni.

367/2022. (IX. 29.) Korm. rendelet a hatósági árral kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról

A Kormány az egyes élelmiszerekre, illetve az üzemanyagra elrendelt hatósági ár hatályát 2022. december 31-ig meghosszabbította.

33/2022. (X. 14.) AM rendelet a 2022. évi egységes területalapú támogatás, valamint az egyéb közvetlen támogatások összegeinek megállapításáról

A tejágazat szempontjából releváns termeléshez kötött közvetlen támogatási jogcímekre megállapított, 2022. október 17-től kifizethető előleg mértéke:

- tejhasznú tehéntartás támogatása: 94 203 Ft
- szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása: 19 801 Ft
- szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása: 52 332 Ft

Egységes területalapú támogatás jogcímen a 2022. október 17-től kifizethető előleg mértéke hektáronként legfeljebb 42 355 Ft.

1479/2022. (X. 11.) Korm. határozat a Digitális Élelmiszeripari Stratégiáról

A Kormány elfogadja a Digitális Élelmiszeripari Stratégiát és felhívja az agrárminisztert, hogy az élelmiszeripar fejlesztése érdekében dolgozza ki a vonatkozó támogatási programot, képzési programot, továbbá intézkedési tervet a Stratégiában megfogalmazott igények megvalósítására.

KÖZLEMÉNYEK

60/2022. (IX. 19.) számú Kincstár Közlemény a tömegtakarmány szállítási költségei után igénybe vehető támogatás részletes feltételeiről szóló 28/2022. (IX. 17.) AM rendelet szerinti válságtámogatás igénybevételéhez szükséges támogatási kérelem benyújtásának feltételeiről

A közlemény meghatározza a 28/2022. (IX. 17.) AM rendelet alapján a tömegtakarmány (széna, szalma, szenázs, szilázs, illetve ezek alapanyagai) szállítási költségeinek kompenzálása céljából a 2022. évben egyszeri, vissza nem térítendő támogatásként az állattartónak nyújtható válságtámogatás igénybevételéhez szükséges követelményeket.

EU JOGSZABÁLYOK

2002/2022/EU Bizottsági Rendelet az 1881/2006/EK rendeletnek az egyes élelmiszerekben előforduló dioxinok és dioxin jellegű PCB-k felső határértékei tekintetében történő módosításáról

Az Európai Bizottság az 1881/2006/EK rendeletnek a dioxinok és dioxin jellegű PCB-k felső határértékeire vonatkozó mellékletét módosítja egyebek mellett a nyerstej és tejtermékek (beleértve a vajzsírt is) tekintetében. A mellékletben felsorolt, 2023. január 1-je előtt jogszerűen forgalomba hozott élelmiszerek minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági idejükig forgalomban maradhatnak.

2022/C 349/07 Bizottsági Közlemény a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 50. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti, nem kisebb jelentőségű termékleírás-módosítás jóváhagyására irányuló kérelem közzétételéről

A módosítás jóváhagyására irányuló kérelem a „Salers” (OEM) sajt termékleírását érinti, amely kérelem elleni felszólalásra a közzététel napjától számított három hónapon belül van lehetőség.

1915/2022/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról („Murazzano” [OEM])

Az Európai Bizottság a „Murazzano” (OEM) sajt elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

2022/C 385/13 Bizottsági Közlemény kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyása nyomán módosított termékleírás közzétételéről az 1151/2012/EU rendelet 53. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban

Az Európai Bizottság a „Rögös túró” (HKT) termékleírását érintő módosítást jóváhagyja.

2022/C 397/11 Bizottsági Közlemény termékleírás nem kisebb jelentőségű módosításának jóváhagyására irányuló kérelem közzétételéről a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 50. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján

A módosítás jóváhagyására irányuló kérelem a „Robiola di Roccaverano” (OEM) sajt termékleírását érinti, amely kérelem elleni felszólalásra a közzététel napjától számított három hónapon belül van lehetőség.

2022/C 407/06 Bizottsági Közlemény a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek ágazatában egy oltalom alatt álló eredetmegjelöléshez vagy egy oltalom alatt álló földrajzi jelzéshez kapcsolódó termékleírás jóváhagyott standard módosításának a 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 6b. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett közzétételéről

Az Európai Bizottság a „Χαλλούμι / Halloumi / Hellin” (OEM) sajt termékleírását érintő módosítást jóváhagyja.

2022/C 410/10 Bizottsági Közlemény termékleírás nem kisebb jelentőségű módosításának jóváhagyására irányuló kérelem közzétételéről a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 50. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján

A módosítás jóváhagyására irányuló kérelem a „Formai de Mut dell’Alta Valle Brembana” (OEM) sajt termékleírását érinti, amely kérelem elleni felszólalásra a közzététel napjától számított három hónapon belül van lehetőség.

VP PÁLYÁZATOK

Módosítás

Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás (VP3-17.1.1-16)

A módosítás alapján a támogatást igénylők 2025. december 31-ig jogosultak támogatási kérelem benyújtására.

Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (VP4-11.1.1-11.2.1-18)

A módosítás a felhívás 3.4.1.1. Műszaki és szakmai elvárások IX. Ellenőrzés fejezet 6. pontját érintik az állatsűrűség kötelezettségéhez kapcsolódóan. A felhívással összhangban a Támogatói Okirat minta című dokumentum is módosult.

Minőségrendszerekhez kapcsolódó előállítói, termelői csoportosulások tájékoztatási és promóciós tevékenysége (VP3-3.2.1-21 kódszámú)

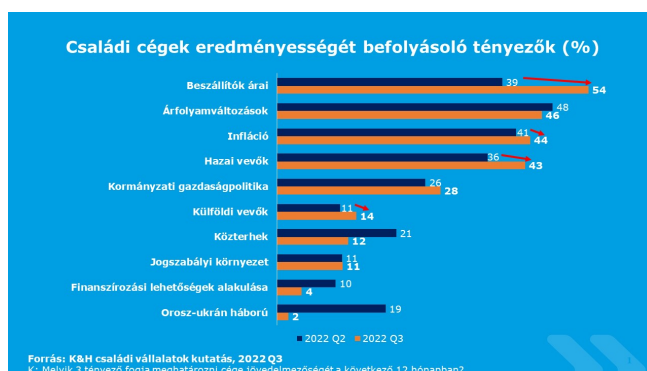
A felhívás módosításával az ökológiai termelés tekintetében is igényelhető támogatás promóciós tevékenységek kapcsán. Ennek megfelelően a felhívás több fejezete kiegészült, illetve módosult. A módosítást követően támogatási kérelmet nyújthatnak be az ökológiai termelést folytató gazdasági szereplők csoportjai és a civil vagy közhasznú szervezetek is. A felhívás 1. számú mellékletében kiegészítésre került a „minőségrendszer” definíció, továbbá pontosításra került a felhívás 3.10. Önerő című fejezete és a változásokkal összhangban a Támogatói okirat minta.

MI LESZ A HAZAI CSALÁDI CÉGEKKEL?

A koronavírus és az orosz-ukrán konfliktus okozta bizonytalanságok sikeres leküzdése után a folyamatosan áremelkedés most szemléletváltozást hozhat a hazai családi tulajdonú cégeknél. Az infláció ugyanis már a beszállítók árain és a vevői megrendeléseken keresztül is egyre jobban érezteti hatását a vállalkozások tervezett eredményére – jelzi a legutóbbi K&H családi vállalatok kutatás eredménye. Az eddig hosszú távon gondolkodó, hagyományokat szem előtt tartó családi vállalkozásoknak ezért most a gyors alkalmazkodást és változtatást is előtérbe kell helyezni.

26 éves csúcsot döntött a szeptemberi infláció, a **K&H családi vállalatok kutatás** harmadik negyedéves eredménye alapján pedig ez egyre súlyosabb gondot jelent a hazai, családi tulajdonban lévő cégek számára. A K&H családi vállalatok kutatás arra kereste a választ, hogy milyen környezeti tényezők befolyásolják leginkább a családi vállalatok működését, eredményességét. A legutóbbi, harmadik negyedéves eredmények azt mutatják, hogy jelenleg a beszállítók árjai (beleértve az energiaköltségeket) határozzák meg leginkább a családi vállalkozások következő egyéves eredményeit. 54 százalékuk jelezte ugyanis, hogy ez fogja leginkább befolyásolni cégük jövedelmezőségét. Szintén nagy elmozdulás látható a második negyedévhez képest a vevői kapcsolatok fontosságában, emellett kisebb mértékben, de a külföldi vásárlók szerepe is növekedett.

Rövid távú szemlélet erősítése

„A családi tulajdonú cégek jelentősége nemzetközi és hazai szinten is megkérdőjelezhetetlen. Nemcsak amiatt, mert a Budapesti Gazdasági Egyetem 2020-as felmérése alapján a magyar vállalkozások háromnegyede családi tulajdonban van, hanem azért is, mert sikeresebben birkóznak meg a váratlan helyzetekkel, elsősorban a hosszú távú szemléletmódjuknak köszönhetően” – mondta el **Ékes Ákos, a K&H családi vállalatok központ vezetője**. Az áremelkedés a dráguló alapanyagokon, üzemeltetésen és értékesítési árakon keresztül azonban egyre jobban beépül a cégek működésébe, és megnehezíti a mindennapi működést, tervezést. Mindez arra sürgeti a családi cégeket, hogy erősebben fókuszáljanak a rövid távú eredményességre. „Most nem a hagyományok és szokások megtartásához kell ragaszkodni – sokkal inkább arra van szükség, hogy úgy vigyük tovább a családi örökséget, hogy az a jelenlegi kihívásoknak is ellenálljon. Ehhez nyitottnak kell lenni a változtatásra” – emelte ki a szakértő.

Ennek egyik fő területe a döntéshozatal hatékonyabbá tétele lehet: a gyorsan változó külső körülmények miatt érdemes egy olyan felhatalmazott döntéshozói kört, kialakítani, akik azonnal reagálni tudnak a gazdasági folyamatokra. Másrészt ugyanilyen fontos lehet a változtatásra való nyitottság elsajátítása, legyen szó akár a termék pivotálásáról akár a munkafolyamatok digitalizációjáról. „A családi cégek nagy értéke, hogy hosszú távra terveznek, stabil pénzügyi háttérrel bírnak, elkötelezettek a partnerekkel szemben és aktív társadalmi szerepet vállalnak. Mindezek mellett azonban most a rugalmasságnak, nyitottnak lesz nagy szerepe a vállalati értékek közül, hiszen bármilyen örökséget csak a mostani gazdasági környezethez igazítva lehet tovább vinni” – hangsúlyozta ki Ékes Ákos.

A Tetra Pak idéntől Magyarországon is bemutatja új, rögzített kupakkal ellátott italos karton csomagolásait

A Tetra Pak bejelentette, hogy készen áll a rögzített kupakos megoldásainak bevezetésére. Mivel a vállalat a leginkább fenntartható élelmiszer-csomagolás kifejlesztésének víziójára épít, a portfólió számos előnnyel jár az élelmiszer- és italgyártók, valamint a fogyasztók számára. Ezek az előnyök magukban foglalják a vissza nem gyűjtött hulladék csökkentését, mivel a kupak a csomagoláson marad. A szén-dioxid-lábnyom azért is csökkenthető, mert a tervek szerint a vállalat rögzített kupakjai növényi alapú verzióban is elérhetőek lesznek, ami növeli a csomagolás megújuló tartalmát.

 Tetra Pak®
PROTECTS WHAT'S GOOD

A Tetra Pak számára, a világ egyik vezető élelmiszer-feldolgozó és csomagolási megoldásokkal foglalkozó vállalataként alapvető cél, hogy mind termékei, mind pedig működési folyamatai megfeleljenek az ipart érintő környezetvédelmi szabályozásoknak. Összhangban a folyamatosan fejlődő innovációs és fenntarthatósági törekvéseikkel, több vezető italgyártóval együttműködve, az idei évtől bevezeti a rögzített kupakkal ellátott italoskarton dobozokat több ország piacán, köztük Magyarországon is.

Rögzített kupakkal a fenntarthatóbb működésért

A Tetra Pak a rögzített kupakkal ellátott italos karton piacra dobásával jelentős lépést tesz Magyarországon, ugyanis ezáltal nemcsak saját fenntarthatósági céljainak tesz eleget, de elsők között felel meg az új, uniós SUP (Single Use Plastic), vagyis Egyszer Használatos Műanyagokra vonatkozó szabályozásnak. A direktíva értelmében minden Európai Unióban működő italgyártónak, kiskereskedőnek, gyártónak és importőrnek kötelessége 2024. júliusig áttérni a rögzített kupakkal ellátott italos termékekre. A dobozokat egyébként már több európai országban is bevezette a cég, többek között Írországból, a Baltikumban, Spanyolországban, Németországban, Lengyelországban, Csehországban és Szlovákiában.

A Magyarországon elsőként bevezetésre kerülő HeliCap™ 26 Pro rögzített kupak a Tetra Gemina® Aseptic csomagolásokon található majd meg. A továbbfejlesztett termék 190 foknál is nagyobb szögben nyílik, és 26 mm átmérőjű kiöntő nyílással rendelkezik, ezáltal megkönnyíti a folyadékok kitöltését, és lehetővé teszi az italoskarton-doboz kényelmes használatát. A rajta található biztonsági gyűrűnek köszönhetően pedig arról is meggyőződhet a fogyasztó, hogy vásárlás előtt az italos dobozt nem bontották fel. A kupak csavarzáras mechanizmussal működik, a nyitáshoz el kell csavarni az óramutató járásával ellentétes irányban, visszazáráshoz pedig csupán vissza kell pattintani a helyére. A kupak tervezésekor a Tetra Pak a fenntarthatóságot is szem előtt tartotta, így az új záróelem növényi alapú változatban is elérhető. A Tetra Pak Tetra Gemina® Aseptic csomagolásán található HeliCap™ 26 Pro kupak 85%-a

A Tetra Pak Tetra Gemina® Aseptic csomagolásán található HeliCap™ 26 Pro kupak 85%-a növényi, cukornád alapú műanyagból készült.

növényi, cukornád alapú műanyagból készült, ezzel is hozzájárulva a szénlábnyom csökkentéséhez, s maximalizálva a csomagolásban található megújuló, ellenőrzött forrásból származó anyagok arányát. A kupak szigorú paraméterek alapján lett tesztelve és legyártva, így környezetbarát tulajdonságai meghaladják az Egyszer Használatos Műanyagokról szóló (SUP – Single Use Plastic) uniós direktívában rögzített elvárásokat.

300 gyártósor állítja majd elő a rögzített kupakokat

A Tetra Pak eddig megközelítőleg 400 millió eurót fektetett a rögzített kupakos megoldások fejlesztésébe, s tervei között szerepel, hogy 2022 végéig 1,5 milliárd darabot értékesítsen az innovatív termékekből, illetve, hogy Európában mintegy 300 gyártósort tegyen alkalmassá a rögzített kupakkal ellátott, 40 különböző csomagolási típus gyártására.

Elveszik a telepi adatok tömegében? Nem tudja, hogy mire figyeljen?

Tejtükör – hogy tisztán lásson!

• Mi a Tejtükör?

A Tejtükör egy hazánkban új diagnosztikai és értékelési módszer.

• Mire használható a Tejtükör?

Megmutatja, hogy milyen hatással van a tehén szervezetére a megvalósult takarmányozás és jelzi mely tényezők módosításával lehet az ellátás hatékonyságát javítani.

• A Tejtükör használata esetén milyen változások várhatók?

Javuló hatékonyságú bendőműködés, egészségesebb tehén, több tej, javuló tej beltartalom...és kisebb környezet károsítás.

• A Tejtükör a takarmányozás milyen pontjait veszi figyelembe?

Az energia-, a fehérje- és a rosthasznosulást, az acidózis kockázatát, a felvett telítetlen és telített zsírok arányát, a omega-3 zsírsav arányát és mennyiségét.

• Mi a Tejtükör értékelés alapja?

A havi rendszerességgel a napi tejből vett elegyetej minta laboreredményei. A vizsgálatokat a Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézetben végzik.

• Milyen a Tejtükör értékelő?

Színes, grafikus egy pillantással áttekinthető. Az egyes részterületek értékelése is hasonló, valamint a bemutató anyag végén a vizsgált értékek hónapról hónapra történő változása is nyomon követhető.

• Hol rendelhető meg a Tejtükör szolgáltatás?

A Vitafort Zrt. szakspecialistáinál és a Noack Hungary Kft. munkatársainál.

Cseppből a tengert?

Nem, mi egy tejmintából az állomány takarmányozását mutatjuk meg!

További információért forduljon a Vitafort szarvasmarha szakspecialistáihoz:

Tóth Attila +36 30 683 9237 | toth.a@vitafort.hu
Molnár Ernő +36 30 683 9248 | molnare@vitafort.hu
Kiss István +36 30 915 3961 | ikiss.vitafort@upcmail.hu
Czakó Péter +36 30 465 5983 | czako.p@vitafort.hu

Vitafort
Első Takarmánygyártó és Forgalmazó Zrt.

NOACK
Part of Barentz.

M T K I
1-9-0-3

Vitafort
Első Takarmánygyártó és Forgalmazó Zrt.

H-2370 Dabas, Szabadság út. 3.
Tel.: +36 29 360-155, +36 29 360-235
Fax: +36 29 362-360
E-mail: vitafort@vitafort.hu

KAPCSOLAT

A LEGJOBBAT KÍNÁLJUK A GAZDÁKNAK

Az új TEJTÜKÖR®

- új elemek
- új képletek
- új külső

